

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 28058/2023
28.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Илић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., ради развода и издржавања, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 421/22 од 02.02.2023. године, у седници одржаној 28.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 421/22 од 02.02.2023. године у ставу другом изреке и пресуда Основног суда у Смедереву П2 261/20 од 28.01.2022. године у ставу четвртном изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да на име доприноса издржавању свог малолетног детета ВВ, поред досуђеног износа 25%, плаћа још 5% од зараде коју остварује умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање приликом исплате сваке месечне зараде до петог у месецу за тај месец, почев од 26.11.2020. године, као дана подношења захтева па убудуће док за то постоје законски услови и то уплатом на рачун законске заступнице тужиле АА код ... банке број текућег рачуна ..., док ће заостале а неисплаћене износе издржавања, по одбитку исплаћених месечних износа по решењу о одређеној привременој мери П2 261/20 од 04.02.2021. године исплати одједном, у року од 15 дана од пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против решења о трошковима поступка садржаних у ставу четвртном и петом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 421/22 од 02.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П2 261/20 од 28.01.2022. године, ставом првим изреке, разведен је брак закључен ...2012. године у ..., уписан у Матичну књигу венчаних за матично подручје ... под бројем .. за 2012. годину, између туженог и тужиле, на основу члана 41. Породичног закона Републике Србије. Ставом другим изреке, малолетни син странака ВВ, рођен ...2011. године у ..., поверен је на самостално вршење родитељског права мајци АА из ... и утврђено пребивалиште малолетног детета, с тим да је одржавање личних односа између детета и оца уређено тако што ће малолетно дете проводити са оцем сваког другог викенда од петка у 12 часова до

недеље у 18 часова, а у недељи у којој није предвиђен викенд за виђење, уторком и четвртком у трајању од по два сата, сваког другог државног, верског празника и рођендана детету у термину од 10. часова до 18 часова, на дан крсне славе оца од 10 часова до 18 часова, недељу дана у време зимског и три недеље у време летњег распуста. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име доприноса издржавању свог малолетног сина плаћа 25% од своје зараде умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање коју остварује у МУП РС, приликом исплате сваке месечне зараде до петог у месецу за тај месец, почев од 26.11.2020. године као дана подношења захтева па убудуће док за то постоје законски услови и то уплатом на рачун законске заступнице малолетног ВВ, тужиље АА код ... банке број текућег рачуна ..., док ће све заостале а неисплаћене износе издржавања, по одбитку исплаћених месечних износа по решењу о одређеној привременој мери П2 261/20 од 04.02.2021. године, тужени да исплати одједном. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев преко досуђеног износа претходним ставом изреке па до тужбом траженог процентуалног износа од 30% од месечне зараде, за разлику између траженог и досуђеног износа доприноса туженог на име доприноса туженог издржавању свог малолетног сина. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиљи на име накнаде парничних трошкова 93.820,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 421/22 од 02.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијена је као неосновна жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу четвртм изреке. Ставом трећим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужиље изјављена против одлуке из става трећег изреке првостепене пресуде. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о парничним трошковима из става петог изреке првостепене пресуде тако да свака странка сноси своје парничне трошкове. Ставом петим изреке одбијен је као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао другостепену одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14,87/18, 18/20 и 10/23) у вези са чланом 202. Породичног закона Републике Србије и оценио да је ревизија тужиље делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, заједничко дете странака мал. ВВ рођен је ...2011. године, а странке су закључиле брак ...2012. године. Заједница живота странака престала је јануара месеца 2021. године када се тужиља са малолетним дететом иселила из стана у којем су сви живели заједно. Заједничко дете странака малолетни ВВ је поверен тужиљи као мајци на самостално вршење родитељског права и школског је узраста од 10 година. Малолетни ВВ поред уобичајених потреба детета тог узраста, (у које спадају трошкови исхране, одевања, хигијене и школског прибора, уџбеника, ваннаставне и социјалне активности, екскурзије) има и додатне потребе на име

тренирања фудбала за које треба издвојити месечно 14.000,00 динара. Месечне потребе малолетног детета су 48.000,00 динара, а минималним износ издржавања у време пресуђења месечно износи 34.000,00 динара. Тужиља има 35 година, запослена је у привредном друштву ... ДОО Смедерево на радном месту ... и за свој рад прима месечну зараду од 68.000,00 динара. Тужиља са малолетним дететом живи у изнајмљеном стану за који плаћа месечну закупнину од 150 евра и режијске трошкове од око 11.000,00 динара. Тужиља плаћа и месечне рате на име готовинског кредита од 9.500,00 динара, нема непокретне имовине ни законску обавезу издржавања другог лица. Тужени има 43 године, запослен је у МУП РС на радном месту ... у одељењу ... и прима месечну зараду у распону од 91.000 до 99.000 динара. Тужени има право својине на њивама од 90 ари и 30 ари, а на 1/3 веће њиве има заседе вишања од којих је остварио приход од 260 евра (а када су добри временски услови приход може да буде од 2.000 до 3.000 евра) и власник је путничког возила марке „Опел“ типа Астра 2006. годиште. Тужени плаћа месечне рате кредита у укупном износу од око 29.200,00 динара (134,26 евра за стамбени кредит који истиче 31.08.2044. године и 13.459,00 динара за потрошачки кредит који истиче 01.12.2024. године). Нема законску обавезу издржавања других лица. На основу решења о привременој мери од 04.02.2021. године, тужени доприноси издржавању малолетног детета месечно 20.000,00 динара. Тужиља тражи да суд обавезе туженог да на име издржавања малолетног детета плаћа 30% од својих месечних нето примања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепеним одлукама је одбијен захтев за обавезивање туженог да доприноси издржавању малолетног детета преко досуђених 25% до тажених 30% месечних нето примања, уз закључак да би досуђење преко 25% месечних нето примања туженог на име издржавања малолетног детета било у супротности са критеријумима прописаним чланом 160. и 162. Породичног закона Републике Србије.

Ревизијом се основано побија правилност одлуке о висини обавезе издржавања у наведеном одбијајућем делу.

Наиме, у случају када је поверилац издржавања малолетно дете, висина издржавања се одређује према критеријумима из члана 160. и 162. став 3. Породичног закона Републике Србије, потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, с тим да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ, дужник издржавања.

Имајући у виду утврђене потребе малолетног детета, личне и имовинске прилике тужиље и туженог, њихове способности да својим радом доприноси издржавању малолетног детета, нижестепени судови су погрешно оценили стварне могућности туженог да доприноси издржавању малолетног детета у смислу члана 160. Породичног закона Републике Србије. Ово с тога што, према утврђеним имовинским приликама, тужени као дужник издржавања поред редовних примања остварује и приходе од пољопривреде и то само од дела непокретности у његовом власништву (који годишње могу изнети и до 3.000 евра), тужени је у могућности да додатне приходе оствари пољопривредном обрадом (с обзиром да је у радно најпродуктивнијем добу), издавањем или продајом преосталих непокретности, па плаћањем на име издржавања малолетног детета преко досуђених до тражених 30%, односно још 5% од редовних месечних нето примања, према утврђеним околностима, тужени неће угрозити своју егзистенцију. Напротив, управо се досуђеним износом могу задовољити

потребе малолетног детета, поред оног што добија од мајке кроз свакодневно старање, бригу и новчана давања за његово издржавање, обезбеђује животни стандард детета који ужива и дужник издржавања сагласно члану 160 и 162. став 3. Породичног закона Републике Србије.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио је као у ставу првом изреке.

Делимично преиначење ове правне ствари у поступку по ревизији је без утицаја на правилност одлуке другостепеног суда о трошковима првостепеног и другостепеног суда. Наиме, по оцени Врховног суда, водећи рачуна о разлозима правичности, посебно имајући у виду да је овај поступак вођен у интересу малолетног детета, сагласно је правилу из члана 207. Породичног закона Републике Србије да свака странка сноси своје трошкове првостепеног поступка и да тужилци не буду досуђени трошкови другостепеног поступка, па су супротни наводи ревизије неосновани.

Из изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић